



MINISTER ENERGII

Warszawa, 13 sierpnia 2018

DEJ.II.058.10.2018

IK: 252011

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

poniżej udzielam odpowiedzi na oświadczenie Pana Senatora Kazimierza Kleiny z dnia 20 lipca 2018 r. nr BPS/043-63-1816/18.

1. Jak duże są opóźnienia w realizacji projektu pierwszej polskiej elektrowni jądrowej względem planów przyjętych przez rząd Donalda Tuska w roku 2011 i jakie działania podjęło Ministerstwo Energii w ostatnich 3 latach w celu przyśpieszenia prac nad projektem?

„Program Polskiej Energetyki Jądrowej” (PPEJ) jest wieloletnim programem strategicznym planowanym do realizacji na lata 2014-2030. Został on przyjęty uchwałą Rady Ministrów w dniu 28 stycznia 2014 r. i stanowi podstawę do przygotowania inwestycji oraz budowy pierwszej polskiej elektrowni jądrowej. Harmonogram tam zawarty przewiduje, że budowa pierwszego bloku pierwszej elektrowni jądrowej rozpocznie się w okresie obowiązywania Programu.

Harmonogram PPEJ obejmuje następujące etapy, których realizacja uległa opóźnieniu – m.in. w związku z rozwiązaniem przez PGE EJ1 pod koniec 2014 r. umowy z wykonawcą badań lokalizacyjnych i środowiskowych, tj. firmą WorleyParsons : Etap I, (01.01.2014 – 31.12.2016): ustalenie lokalizacji i zawarcie kontraktu na dostarczenie wybranej technologii dla pierwszej EJ oraz Etap II (01.01.2017 – 31.12.2018): wykonanie projektu technicznego i uzyskanie wymaganych prawem decyzji i opinii.

Opóźniona będzie realizacja kolejnych etapów, w tym etap III (01.01.2019 – 31.12.2024) obejmujący pozwolenie na budowę i budowa pierwszego bloku pierwszej elektrowni jądrowej, rozpoczęcie budowy kolejnych bloków/elektrowni jądrowych, rozruch pierwszego bloku. Obecnie przygotowwany jest nowy harmonogram, który zaktualizuje terminy działań inwestora, gdyż uruchomienie pierwszego bloku elektrowni planowane jest na 2029 r.

Jednocześnie informujemy, że PPEJ, zgodnie z ustawą Prawo atomowe, podlega okresowym aktualizacjom (co 4 lata).

W celu przyspieszenia prac nad projektem administracja rządowa realizuje nałożone na nią w ramach PPEJ zadania, w tym:

- stworzono pełne ramy prawne dla energetyki jądrowej, obejmujące dwie ustawy oraz 52 rozporządzenia Rady Ministrów (m.in. nowelizacja ustawy Prawo atomowe, nowa ustawa o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej i inwestycji towarzyszących);
- dokonano kompleksowych zmian instytucjonalnych, poprzez: utworzenie Departamentu Energii Jądrowej w Ministerstwie Gospodarki (dziś w Ministerstwie Energii), przejęcia nadzoru MG (dziś ME), nad Zakładem Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych, istotnie wzmocniono dozór jądrowy - Państwową Agencję Atomistyki - oraz utworzono Narodowe Centrum Badań Jądrowych;
- przeprowadzono szerokie działania informacyjno-edukacyjne na szczeblu krajowym, które są na bieżąco kontynuowane (zgodnie z badaniem opinii społecznej przeprowadzonym w listopadzie 2017 r. 59% Polaków popiera budowę elektrowni jądrowej w Polsce);
- opracowano Krajowy plan postępowania z odpadami promieniotwórczymi i wypalonym paliwem jądrowym - przyjęty przez RM w listopadzie 2015 r.;
- prowadzone były i są działania na rzecz znalezienia lokalizacji dla budowy nowego składowiska odpadów promieniotwórczych nisko- i średnioaktywnych oraz rozpoczęto prace dotyczące zamknięcia obecnego składowiska w Różanie;
- trwają działania wspierające udział polskiego przemysłu w budowie, eksploatacji i serwisowaniu elektrowni jądrowych oraz ich szkolenia dotyczące norm i standardów obowiązujących w tym sektorze;
- nawiązano współpracę międzynarodową oraz dwustronną w zakresie energetyki jądrowej, w tym: z Międzynarodową Agencją Energii Jądrowej w Wiedniu, z którą realizowany jest program współpracy technicznej, Agencją Energii Jądrowej OECD, DATA Bankiem NEA, Międzynarodowymi Ramami Współpracy dla Energetyki Jądrowej – IFNEC. Ponadto podpisano porozumienia bilateralne z USA, Koreą Południową, Japonią oraz Chinami.

Ministerstwo Energii w celu przyspieszenia realizacji projektu prowadzi prace nad nowym modelem biznesowym uwzględniającym aktualne uwarunkowania ekonomiczno - finansowe. Na ukończeniu są przygotowania projektu „Ustawy o Narodowym Laboratorium Energii Jądrowej”. W tym roku na Radę Ministrów powinna trafić również aktualizacja „Programu Polskiej Energetyki Jądrowej”.

Ministerstwo Energii wspiera udział polskiego przemysłu w realizacji projektów z obszaru energetyki jądrowej (m.in. jako patron polskiego pawilonu podczas World Nuclear Exhibition w Paryżu) związanych z promocją polskiego przemysłu na rynkach światowych (branża jądrowa) oraz promocją polskiej gospodarki w kontekście ewentualnego pozyskania inwestorów produkcyjnych branży jądrowej typu *greenfield* do Polski. W 2016 roku Ministerstwo Energii opublikowało katalog „Polish Industry for Nuclear Energy”

prezentujący wizytówki ponad 330 polskich firm działających w obszarze energetyki jądrowej (rynki europejskie i pozaeuropejskie). Oznacza to, że polskie firmy już obecnie dysponują potencjałem, który może być zaadoptowany do kooperacji ze światowym przemysłem jądrowym. W ostatnich latach polskie przedsiębiorstwa zrealizowały kilkadziesiąt projektów dla światowej energetyki jądrowej. W Finlandii na budowie bloku nr 3 w Elektrowni Jądrowej Olkiluoto obecnych było 25 polskich firm.

2. *Jakie działania zostały przeprowadzone przez spółkę PGE EJ1 od roku 2015 w celu realizacji projektu pierwszej polskiej elektrowni jądrowej, w zakresie wyboru lokalizacji, technologii, ustalenia zasad finansowania?*

W kwestii wyboru lokalizacji od 2015 r. PGE EJ 1 przeprowadziła prace przygotowawcze i rozpoczęła badania lokalizacyjne i środowiskowe dla dwóch lokalizacji „Żarnowiec” i „Lubiatowo-Kopalino”.

- W tym zakresie w 2015 r. m.in.:
 - Po rozwiązaniu umowy w dniu 23 grudnia 2014 r. z WorleyParsons, rozpoczęto wdrażanie nowych założeń projektowych i organizacyjnych projektu badań lokalizacyjnych i środowiskowych oraz uzyskania pozwoleń i uprawnień niezbędnych w procesie inwestycyjnym, związanych z budową przez PGE EJ1 pierwszej polskiej elektrowni jądrowej o mocy ok. 3000 MW;
 - Opracowano Kartę Informacyjną Przedsięwzięcia stanowiącą załącznik do Wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i wniosku o ustalenie zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko w procedurze scopingu — wniosek został złożony do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w sierpniu 2015 r.;
 - Opracowano raport opisujący wyniki przeprowadzonej wielokryterialnej analizy lokalizacji Lubiatowo-Kopalino, jak również wykonano analizę oddziaływania lokalizacji elektrowni jądrowej na sąsiadujące obszary Natura 2000 dla lokalizacji Choczewo i Lubiatowo-Kopalino;
 - Uzyskano ostateczne decyzje administracyjne zatwierdzające Projekty Robót Geologicznych na potrzeby przeprowadzenia badań związanych z weryfikacją lokalizacji i na tej podstawie przeprowadzono prace w obszarze badań hydrogeologicznych w lokalizacjach Choczewo i Lubiatowo-Kopalino;
 - Uruchomiono postępowania zakupowe dla zdefiniowanych ścieżek badawczych oraz uruchomiono monitoring ptaków migrujących — we współpracy z ELBIS sp. z o.o. (firma z Grupy Kapitałowej PGE Polska Grupa Energetyczna S.A realizująca badania lokalizacyjne i środowiskowe), wszczęto 13 postępowań zakupowych, które docelowo wyłoniły podwykonawców kompletnego programu badań;
 - Podpisano porozumienie w sprawie współpracy z Instytutem Meteorologii i Gospodarki Wodnej w ramach budowy kompleksowego systemu monitoringu dla pierwszej polskiej elektrowni jądrowej;
- W ramach kontynuacji programu badań w 2016 r. m.in.:
 - Na podstawie wstępnych badań i analiz z trzech potencjalnych lokalizacji „Choczewo” i „Lubiatowo-Kopalino” (gmina Choczewo) oraz „Żarnowiec” (gminy Gniewino i Krokowa), w styczniu 2016 r. wybrano dwie lokalizacje do pełnego programu badań

- środowiskowych i lokalizacyjnych oraz oceny oddziaływania na środowisko „Lubiatowo-Kopalino” oraz „Żarnowiec”;
- W maju 2016 r. uzyskano postanowienie Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o ustaleniu zakresu Raportu Oceny Oddziaływania na Środowisko z uwzględnieniem dwóch wariantów lokalizacyjnych: „Lubiatowo-Kopalino” i „Żarnowiec”;
 - Uruchomiono badania w zakresie monitoringu sejsmicznego w lokalizacjach „Lubiatowo-Kopalino” i „Żarnowiec” oraz kontynuowano inwentaryzację awifauny migrującej. Na potrzeby przeprowadzenia monitoringu meteorologicznego w lokalizacji „Lubiatowo-Kopalino” wykonano projekt budowlany masztu meteorologicznego i uzyskano pozwolenie na budowę;
 - Złożono wnioski do projektu Planu Zagospodarowania Przestrzennego Polskich Obszarów Morskich, w celu ujęcia w ww. planie infrastruktury towarzyszącej oraz elementów elektrowni jądrowej zlokalizowanych na obszarach Morza Bałtyckiego i w pasie nadbrzeżnym;
 - W grudniu 2016 r. uzyskano wymagane zgody korporacyjne i zawarto z ELBIS sp. z o.o. (ELBIS) umowę na realizację terenowych badań lokalizacyjnych i środowiskowych niezbędnych do uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i decyzji o ustaleniu lokalizacji za wyjątkiem monitoringu meteorologicznego i badań głębokiego podłoża.
 - W ramach kontynuacji programu badań w 2017 r. m.in.:
 - W marcu 2017 r. podpisano dwie kolejne umowy realizacyjne z ELBIS tj. umowę na badania głębokiego podłoża oraz umowę na prowadzenie monitoringu meteorologicznego, w tym na budowę masztu meteorologicznego w lokalizacji „Lubiatowo-Kopalino” oraz modernizację masztu meteorologicznego w lokalizacji „Żarnowiec”;
 - Uruchomiono terenowe badania lokalizacyjne i środowiskowe w dwóch lokalizacjach „Lubiatowo-Kopalino” i „Żarnowiec” na terenach gmin Choczewo, Gniewino i Krokowa w województwie pomorskim. Na program tych badań składają się następujące obszary:
 - Badania hydrogeologiczne,
 - Kartowanie geologiczne i geomorfologiczne,
 - Badania geologiczne,
 - Nadzór podczas prowadzenia badań geologicznych,
 - Monitoring hydrologiczny wód śródlądowych,
 - Monitoring hydrologiczny wód morskich,
 - Kartowanie hydrologiczne i badania tachimetryczne,
 - Badania dna morskiego,
 - Chemizm środowiska lądowego,
 - Jakość środowiska morskiego,
 - Inwentaryzacja przyrodnicza na lądzie,
 - Inwentaryzacja archeologiczna,
 - Monitoring radiacyjny,
 - Zanieczyszczenie powietrza;
 - Niezależnie od opisanego powyżej programu badań kontynuowano monitoring sejsmiczny, który został uruchomiony w marcu 2016 r.;

- Kontynuowano podjęte w 2016 r. działania w celu uzyskania prawa do korzystania z informacji geologicznej w postaci archiwalnych danych sejsmicznych oraz otworowych głębokiego podłoża (będących w dyspozycji Skarbu Państwa oraz podmiotów komercyjnych, m.in. PGNiG S.A.) dla zapewnienia zgodnego z prawem przeprowadzania oceny terenu przeznaczonego pod lokalizację obiektu jądrowego, a tym samym wypełnienia wymogów tzw. rozporządzenia lokalizacyjnego;
- Uzyskano niezbędne decyzje administracyjne dla realizowanych badań, w tym decyzje administracyjne zatwierdzające Projekty Prac Geologicznych i Plany Ruchu Zakładów, pozwolenie na użytkowanie dla masztu meteorologicznego w lokalizacji „Lubiatowo-Kopalino” oraz odbiór prac w zakresie modernizacji masztu meteorologicznego w lokalizacji „Żarnowiec”;
- Uzgodniono projekt umowy ze Skarbem Państwa reprezentowanym przez Ministra Środowiska na zakup pierwszego pakietu geologicznych danych archiwalnych, potrzebnych do realizacji badań głębokiego podłoża;
- Wszczęto postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w oparciu o przepisy ustawy Prawo zamówień publicznych na zakup prawa do korzystania z informacji geologicznej od PGNiG S.A.;
- Zawarto także z Instytutem Meteorologii i Gospodarki Wodnej umowę na pozyskanie danych meteorologicznych i hydrologicznych, niezbędnych do przeprowadzenia analiz na potrzeby określenia stanu środowiska i terenu potencjalnych lokalizacji posadowienia obiektu jądrowego;
- W ramach prac służących przygotowaniu infrastruktury towarzyszącej, realizowano działania mające na celu pozyskanie danych wejściowych niezbędnych do opracowania studium transportowego, analizy punktu przyłączenia elektrowni jądrowej do krajowej sieci przesyłowej, studium korytarza wysokich napięć oraz studium zaopatrzenia w wodę i odprowadzenia ścieków;
- W ramach realizacji programu badań do lipca 2018 r. m.in.:
 - Kontynuowano prace terenowe odbierając opracowywane przez spółkę ELBIS na bieżąco wyniki w formie raportów kwartalnych;
 - W ramach badań głębokiego podłoża (weryfikacji istnienia wady zasadniczej) w rozpatrywanych lokalizacjach elektrowni jądrowej:
 - Opracowano Katalog trzęsień ziemi dla makroregionu, regionu i obszaru;
 - Zakończono prace związane z opracowaniem charakterystyki geologiczno — morfologicznej rejonu lokalizacji „Żarnowiec” i „Lubiatowo — Kopalino”;
 - Pozyskano z Ministerstwa Środowiska pierwszy pakiet archiwalnych danych sejsmicznych i otworowych, wynikający z podpisanej umowy;
 - Pozyskano archiwalne dane sejsmiczne i otworowe od PGNiG S.A.;
 - Uruchomiono postępowanie zakupowe na zakup od GX Technology Corporation (ION Geophysical) praw do korzystania z informacji geologicznej;
 - W zakresie badań meteorologicznych uruchomiono dwudziestoczwemiesięczny monitoring oparty na pomiarach za pomocą aparatury zainstalowanej na masztach i w ogródkach meteorologicznych oraz za pomocą sodarów w lokalizacjach „Żarnowiec” i „Lubiatowo — Kopalino”;
 - Odebrano od Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej trzy z pięciu części zakresu niezbędnych danych hydrologicznych i meteorologicznych;

- Złożono uwagi do Projektu Planu Zagospodarowania Przestrzennego Polskich Obszarów Morskich z propozycją rozszerzenia korytarza dla przyłącza elektroenergetycznego morskich farm wiatrowych będących w kolizji z infrastrukturą elektrowni jądrowej w części morskiej oraz kontynuowano uzgodnienia z Urzędem Morskim w Gdyni w powyższym zakresie;
- Otrzymano z PGE Energia Odnawialna S.A. (PGE EO) protokół odbioru „Koncepcji trasy przyłącza elektroenergetycznego dla MFW”, co stanowi potwierdzenie, iż nie występuje kolizja w części morskiej, pomiędzy infrastrukturą PGE EO a PGE EJ 1;
- Podpisano umowy o zachowaniu poufności ze wszystkimi pięcioma dostawcami rozważanych technologii jądrowych, dotyczące wymiany danych technicznych i komercyjnych;
- Złożono w Urzędzie Morskim w Gdyni wniosek o pozwolenie na układanie i utrzymywanie rurociągów na potrzeby systemu chłodzenia elektrowni jądrowej w obszarze morskim dla lokalizacji „Lubiatowo — Kopalino”.

W kwestii wyboru technologii jądrowej w latach 2015-2016 PGE EJ 1 prowadziła działania (zainicjowane w 2012 r.) związane z przygotowaniem i rozpoczęciem tzw. postępowania zintegrowanego (PZ), obejmującego swoim zakresem następujące elementy:

- Dostawę technologii dla elektrowni jądrowej wraz z generalnym wykonawstwem (ang. EPC);
- Dostawę usług w zakresie prowadzenia i utrzymania ruchu elektrowni jądrowej wraz z programem budowy kompetencji w PGE EJ 1 (ang. Operations & Maintenance);
- Proponowane zasady i warunki zaangażowania kapitałowego inwestora strategicznego / partnera biznesowego;
- Koncepcję finansowania i inwestycji wraz z pisemnym potwierdzeniem zainteresowania wsparciem przez właściwe Agencje Kredytów Eksportowych, instytucje finansowe lub banki komercyjne (na etapie wyboru najkorzystniejszej oferty (najkorzystniejszych ofert) będą to listy intencyjne i ewentualnie wstępnie proponowane warunki finansowania);
- Dostawę paliwa jądrowego i powiązanych usług.

Działania w zakresie przygotowania i rozpoczęcia PZ były prowadzone w trzech głównych obszarach:

- Zakończenie tzw. dialogu z wykonawcami planującymi wziąć udział w postępowaniu — dialog dotyczył zarówno spraw technicznych, jak i finansowych — formalnie dialog został zakończony w trzecim kwartale 2015 r.;
- Podpisanie deklaracji udziału w PZ przez przedstawicieli wykonawców, planujących uczestnictwo w tym postępowaniu — deklaracje zostały podpisane w IV kwartale 2015 r. z następującymi firmami: (1) Electricite de France (2) Westinghouse Electric Company LI-C, (3) SNC-Lavalin Nuclear Inc., (4) GE-Hitachi Nuclear Energy Americas LI-C, (5) Korea Electric Power Corporation;
- Przygotowanie zaproszenia do udziału w PZ wraz z prekwalifikacją wykonawców — zaproszenie zostało przygotowane w pierwszym kwartale 2016 r. przez powołaną w tym celu Komisję Przetargową (przedmiotowe zaproszenie do udziału w PZ nie jest tożsame z zapytaniem ofertowym na wybór technologii — zapytanie ofertowe miało być przygotowane po rocznym dialogu z zakwalifikowanymi wykonawcami).

Prowadzenie projektu jądrowego, jako przedsięwzięcia komercyjnego, zgodnie z pierwotną koncepcją PZ i przy wykorzystaniu mechanizmu wsparcia w postaci kontraktu różnicowego, nie zyskało akceptacji Ministerstwa Energii. Zdaniem Ministerstwa proponowany model kontraktu różnicowego był zbyt kosztowny, dlatego kierując się zasadą minimalizacji kosztów energii dla gospodarki i społeczeństwa oraz bezpieczeństwem energetycznym kraju, przedmiotem analiz stały się alternatywne modele finansowania elektrowni jądrowej. Prace te nadal trwają. Zakres prac na rzecz rozwoju projektu jądrowego w lokalizacjach „Żarnowiec” i „Lubiatowo-Kopalino” jest kontynuowany i zostanie dostosowany do kształtu zaktualizowanego „Programu Polskiej Energetyki Jądrowej”.

3. *Jak wygląda obecnie harmonogram realizacji pierwszej polskiej elektrowni jądrowej w odniesieniu do kluczowych kamieni milowych: uzyskania decyzji środowiskowej, uzyskania decyzji lokalizacyjnej, wyboru technologii, uzyskania pozwolenia na budowę, rozpoczęcia budowy i zakończenia budowy?*

Jak już wyżej wspomniano trwają obecnie ostateczne uzgodnienia dotyczące nowego modelu biznesowo finansowego budowy pierwszej elektrowni jądrowej w Polsce, które ujęte zostaną w zaktualizowanym „Programie Polskiej Energetyki Jądrowej”. Przyjęcie tego Programu planowane jest do końca bieżącego roku. Dokument ten zawierać będzie nowe kamienie milowe realizacji tej strategicznej inwestycji.

4. *Jakie działania podjął rząd w celu przygotowania do realizacji drugiej i kolejnych elektrowni jądrowych w Polsce, które łącznie miałyby zapewnić moc na poziomie 6 GW, o czym docelowo mówi program rozwoju energetyki jądrowej w Polsce?*

Rząd przygotował ramy prawne umożliwiające realizację drugiej i kolejnych elektrowni jądrowych w Polsce, tj. nowelizację Prawa atomowego oraz tzw. ustawę inwestycyjną. Obecnie przygotowywana jest nowelizacja ustawy „inwestycyjnej”, która ma usprawnić i przyspieszyć proces przygotowania do budowy.

5. *Dlaczego minister energii uzależnia rozwój w Polsce morskiej energetyki wiatrowej od rozwoju energetyki jądrowej? Czy w związku z brakiem realizacji projektu elektrowni jądrowej nie będzie to oznaczało w konsekwencji braku rozwoju zarówno energetyki jądrowej, jak i energetyki wiatrowej na morzu?*

Ministerstwo Energii widzi potrzebę rozwoju zarówno morskiej energetyki wiatrowej, jak i energetyki jądrowej. Obecnie trwają intensywne prace nad nową polityką energetyczną Polski do roku 2050, w której określony zostanie docelowy miks energetyczny, w tym udział energetyki jądrowej i farm morskich.

Z poważaniem,
z upoważnienia Ministra Energii
Tadeusz Skobel
podsekretarz stanu

dokument podpisany elektronicznie
252011.697763.537503

Do wiadomości:

– Kancelaria Prezesa Rady Ministrów